

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118345365
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:6118345365.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou kanceláriou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Q. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., D. 1, o zaplatenie 580,13 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 30. septembra 2019, č. k. 10Csp/50/2019-126, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému proti žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 30. novembra 2019, č. k. 10Csp/50/2019-126 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 39, § 52 ods. 1, 3, 4, § 524 ods. 1, § 526 ods. 1, § 708 ods. 1, § 710 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 veta prvá zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca žalobou požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť mu 580,13 eura s úrokom z omeškania 8 % ročne z 580,13 eura od 05.12.2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 4.12.2017 uzavretou s Tatra bankou a.s. ako postupcom a ním, postúpil na neho postupca pohľadávku proti žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným 26.09.2010 zmluvu č. 2917878420, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky postupcu. Postupca na základe zmluvy poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Zmluva podľa neho obsahuje všetky znaky a spĺňa podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka, ale aj zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný si svoje povinnosti neplnil, čím porušil ustanovenia zmluvy, a tak pohľadávka ku dňu jej postúpenia bola na istine 580,13 eura. Žalovaný po postúpení nič nezaplatil a požaduje od neho aj zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po postúpení pohľadávky. K žalobe pripojil zmluvu o postúpení pohľadávok z 04.12.2017, prílohu k nej, zmluvu o bežnom účte z 26.09.2010, všeobecné obchodné podmienky a obchodné podmienky R. banky, a.s., oznámenie o postúpení pohľadávky z 08.12.2017, pokus o zmier z 14.09.2018, podacie hárký a výpis z účtu.

4. Žalobca na výzvu súdu, aby preukázal, že žalovaného vyzval podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách pred postúpením pohľadávky uviedol, že jeho právny predchodca splnil všetky povinnosti podľa uvedeného ustanovenia a to žalovaný bol v omeškaní so splatením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň, že ním bol opakovane vyzývaný na úhradu omeškaných splátok a to výzvou z 05.11.2015, 07.12.2015 a 31.12.2015. Napriek tomu mal za to, že toto ustanovenie nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka, pretože s nedoručením výziev môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách a nie neplatnosť zmluvy o postúpení. Pripojil výzvu z 05.11.2015, upozornenie z 07.12.2015 a výzvu pred mimoriadnou splatnosťou z 31.12.2015.

5. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že zo zmluvy o bežnom účte vyplýva, že R. ako banka a žalovaný ako majiteľ účtu uzavreli 26.09.2010 zmluvu, na základe ktorej banka pre žalovaného zriadila a viedla bežný účet. Súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky R. banky a.s. a obchodné podmienky balíkov služieb R. banky a.s. Z platobnej histórie žalovaného vyplýva, že banka pre žalovaného bežný účet zriadila a viedla a žalovaný ho využíval, pretože vykonával výbery z účtu, platil kartou alebo zadával príkazy a vložil na účet a banka na účte účtovala úroky a poplatky. Z výzvy banky z 05.11.2015 vyplýva, že k 04.12.2015 eviduje u žalovaného dlh 41,27 eura, z toho náklady na vymáhanie 15 eur. Z upozornenia banky z 07.12.2015 vyplýva, že u neho eviduje dlh 559,34 eura titulom nepovoleného prečerpania úveru. Z výzvy banky pred mimoriadnou splatnosťou z 31.12.2015 vyplýva, že u neho eviduje dlh 559,34 eura titulom nepovoleného prečerpania úveru, vyzvala ho na zaplatenie dlhu do 7 dní a upozornila, že inak mu vznikne povinnosť zaplatiť celý dlh naraz. Všetky výzvy bolo adresované žalovanému na adresu jeho trvalého pobytu, ale nevyplýva z nich, že boli doručené žalovanému. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok a prílohy k nej vyplýva, že pohľadávka banky proti žalovanému z predmetnej zmluvy vo výške 580,13 eura bola postúpená z banky ako postupcu na žalobcu ako postupníka. Z oznámenia z 08.12.2017 vyplýva, že banka oznámila žalovanému, že postúpila pohľadávku 580,13 eura na žalobcu. V konaní nebolo sporné, že žalobca nie je bankou. Z pokusu o zmier z 14.09.2018 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie istiny 580,13 eura a úroku 35,98 eura. Z podacieho hárku vyplýva, že 17.09.2018 bola podaná na pošte zásielka a adresovaná žalovanému na adresu jeho trvalého bydliska.

6. V konaní bolo preukázané, že R. banka a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o bežnom účte podľa § 708 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka. Banka pri uzatváraní a plnení z tejto zmluvy konala ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, a preto je táto zmluva spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že banka si splnila zo zmluvy svoje povinnosti, pretože pre žalovaného zriadila a viedla bežný účet, ktorý žalovaný aktívne využíval. Žalobca v konaní tvrdil, že banka voči žalovanému titulom nepovoleného prečerpanie toho bežného účtu evidovala pohľadávku 559,34 eura, ktorá mala byť vo výške 580,13 eura postúpená na neho zmluvou o postúpení pohľadávky. V konaní nebolo sporné, že žalobca nie je bankou, a preto bol povinný preukázať, že banka pred postúpením pohľadávky na neho písomne vyzvala žalovaného podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalobca síce predložil tri výzvy, ktoré adresoval žalovanému na adresu jeho trvalého pobytu, avšak nepreukázal, že tieto výzvy boli skutočne žalovanému doručené. Písomná výzva upravená v tomto zákonnom ustanovení je pritom faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou, a to aj bez súhlasu jej klienta a v prípade a ak tento úkon vykonaný nebol, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení pohľadávky, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu a to podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd sa nestotožnil s právnym názorom žalobcu, ktorý tvrdil, že ustanovenie § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z. z. nemá vplyv na platnosť zmluvy o postúpení a to aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2018 sp. zn. 7Cdo 26/2017. Pretože v konaní nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného písomne podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, a preto nie je zmluva o postúpení pohľadávky platná, nie je žalobca na vymáhanie tejto pohľadávky aktívne legitimovaný, a preto súd žalobu zamietol.

7. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP, a hoci žalovaný bol v konaní úplne úspešný, a preto by mal podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania, žiadne trovy mu nevznikli, a tak súd rozhodol, že nemá proti žalobcovi nárok na ich náhradu.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie

vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Citujúc ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“) uviedol, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou z 05.11.2015, výzvou zo dňa 07.12.2015 a výzvou označenou ako „výzva pred mimoriadnou splatnosťou“ zo dňa 31.12.2015. Pokiaľ ide o preukázanie doručenia predmetných výziev, k tomu žalobca poznamenal, že žalovaný v konaní nespochybnil doručenie tejto výzvy a v sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádza. Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné tvrdenia žalobcu, ktoré zo strany žalovaného neboli nijakým spôsobom spochybnené, považovať za nesporné. Žalovaný doručenie predmetných výziev nespochybnil, preto súd v tomto smere nevykonáva dokazovanie a doručenie výzvy považuje za nesporné. Poukázal na ust. § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. V závere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 04.12.2018, č. k. 24Co/124/2018-97, ktoré vzhľadom na skutkovú otázku - doručenie výzvy dlžníkovi vychádzalo z toho, že ak táto skutková okolnosť nebola rozporovaná, potom je nesporná. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou stranou (§ 359 CSP), malo zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci správne zistil skutkový stav veci, a z takého skutkového stavu vychádzal aj odvolací súd pri hodnotení správnosti argumentov odôvodňujúcich zamietnutie žaloby. Podstatným dôvodom bolo porušenie povinnosti pôvodného veriteľa vyzvať dlžníka na zaplatenie predtým, ako (neplatne) postupoval pohľadávku na aktuálneho žalobcu.

13. K vecnej správnosti (skutkového zisťovania) odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd v zhode s prvoinštančným súdom konštatuje, že R. a žalovaný uzavreli dňa 26.09.2010 Zmluvu o bežnom účte č. 2917878420 podľa § 708 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka. Banka pri uzatváraní a plnení z tejto zmluvy konala ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, a preto je táto zmluva spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo sporné, že žalobca nie je bankou, a preto bol povinný preukázať, že banka pred postúpením pohľadávky na neho písomne vyzvala žalovaného podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalobca síce predložil tri výzvy, ktoré adresoval žalovanému na adresu jeho trvalého pobytu, avšak nepreukázal, že tieto výzvy boli skutočne žalovanému doručené. Písomná výzva upravená v tomto zákonom ustanovení je pritom faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou a to aj bez súhlasu jej klienta, a v prípade a ak tento úkon vykonaný nebol, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení pohľadávky, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimitáciu a to podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách (účinného v čase podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky

svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

15. Z ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené vo vyššie citovanom zákonom ustanovení, t. j. pohľadávka banky musí byť splatná, predchádza jej písomná výzva a omeškanie klienta nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku. Tieto striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú možnosť odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa (viď odkaz 72c v § 89 ods. 1 ZoB v znení z. č. 132/2013 Z. z.). Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona a s priamym dopadom na platnosť tohto právneho úkonu.

16. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné podanú žalobu zo strany žalobcu zamietnuť, pretože v nej označený žalobca nedisponoval dostatkom aktívnej vecnej legitímácie na svojej strane, resp. túto nepreukázal. Tento nedostatok sa správne musí prejavovať v zamietnutí žaloby podanej takýmto subjektom. Nebolo preukázané, že by postupca pohľadávky, t. j. R. banka a.s., zaslala žalovanému písomnú výzvu na splnenie jeho dlhu ako jednej zo súčasne sa majúcich podmienok v zmysle § 92 ods. 8 cit. zák.

17. Z obsahu ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., o bankách vyplýva, že banka môže inému subjektu postúpiť iba tú časť pohľadávky, ktorá sa rovná nesplácanému dlhu. Aj z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o ust. § 92 ods. 7) sa upravuje možnosť použitia inštitútu postúpenia pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj takej osobe, ktorá bankou nie je. Banka má totiž v prípade porušenia povinnosti dlžníka splácať svoj úver včas a riadne, oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru až po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok určených v zákone o bankách, alebo má možnosť od zmluvy odstúpiť alebo túto jednostranne vypovedať. V danom prípade banka týmto spôsobom nepostupovala, žalovanému výzvu nezaslala a pohľadávku na žalobcu ako postupníka postúpila bez toho, že by vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stala predmetom postúpenia živá - nesplatná časť pohľadávky. Určite nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzatvorení úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania úverového vzťahu (v danom prípade do 10.12.2014) postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretiemu subjektu, ktorý ani nepodlieha dozoru zo strany NBS. Takéto konanie by bolo v príkrom rozpore so zmyslom a účelom zákona o bankách, pretože poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou a zákonom upravenou činnosťou. Na základe uvedeného je následne možné prijať ten záver, že samotné ust. § 92 ods. 8 cit. zák. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientom za súčasného splnenia nasledovných podmienok: a/ klient je v omeškaní minimálne 90 kalendárnych dní a b/ banka vyzvala klienta písomne na splnenie jeho povinnosti.

18. Ak nedôjde ku kumulatívne splneniu týchto podmienok, predmetná pohľadávka je nepostupiteľná a tým aj v rozpore s ust. § 39 a § 525 ods. 1 Obč. zák. Na takýto právny úkon je potrebné hľadieť ako na absolútne neplatný. Neunesenie dôkazného bremena v súvislosti s platným postúpením pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. má za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitímácie na strane postupníka (žalobcu) s následným zamietnutím žaloby.

19. Slovanami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (v rozsudku z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017 < by podmienky postúpenia bankovej pohľadávky boli vyjadrené tak, že „Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy úverovej veriteľky a žalobkyne o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny (odhliadnuc od prečíslovania k 1. januáru 2009 pôvodného odseku 7 na odsek 8, v tejto súv. por. čl. III bod 46 a čl. XI zákona č. 552/2008 Z. z.) treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých

prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným prístupom k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (dovolateľkou vzťahovaného na ustanovenie ako celok).“

20. Odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (s ktorým sa stotožňuje aj odvolací súd) ďalej konštatuje, že ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno, či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.). Tým, čo je ale z pohľadu správnosti úvah nižších súdov v prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu tým najdôležitejším, je to, že zariadenie v rámci bankového zákona podmienok, za ktorých môže banka prísť k postúpeniu pohľadávky, je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerovateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov, a to u postupcu, treba usudzovať na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom - neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Druhou stranou rovnakej obraznej mince je potom, že na nesprávne sa zákonom výslovne ustanoveným spôsobom, teda odmietnutie učiniť zadosť pomerne jednoznačnej právnej úprave, je potrebné nazerať ako na zakázané a teda i odporujúce zákonu (NS SR sp. zn. 7 Cdo 26/2017 z 28.3.2017).

21. Samotnú skutočnosť oznámenia o postúpení pohľadávky nemožno považovať za založenie vecnej legitímácie v spore so slabšou stranou - spotrebiteľom, pretože praktiky dodávateľov, ktoré nemožno označiť za súladné so zákonom sa týkajú aj podmienok zmluvy (napr. prevoditeľnosti pohľadávok), ktoré podliehajú prieskumu spotrebiteľskej súdnej ochrany, pričom skúmanie aktívnej vecnej legitímácie dodávateľa súd realizuje (napr. preskúmaním neprerušeneho radu zmluvných cesíí) v súdnom konaní tak, aby mu spotrebiteľská právna ochrana nebola upretá.

22. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

23. Pokiaľ išlo o odvolacie dôvody, odvolací súd poukazuje na to, že hoci, tak ako dôvodil žalobca v odvolaní, aj na konanie s ochranou slabšej spotrebiteľskej strany sa aplikuje ust. § 151 ods. 1 CSP, teda že nepopreté tvrdené skutočnosti sa považujú za nesporné, nemožno ale prehliadnúť, že vecná legitímácia žalobcu v konaní súvisí s otázkou, ktorá sa dotýka aj nekalosti praktík dodávateľov zo zmluvami súvisiacimi, ktoré sú spôsobilé porušovať spotrebiteľské práva. Komentované znenie k ust. § 295 CSP uvádza, že ako vyplýva z judikatúry SD EÚ, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. V tejto súvislosti SD EÚ rozhodol, že vnútroštátny súd musí ex offio nariadiť vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie nachádzajúce sa v zmluve, ktorá bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice a v prípade, že to tak je, posúdiť ex offio prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia. Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená

účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (SD EÚ vo veci C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA.) Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. V zmysle tejto judikatúry je potrebné vnímať aj ustanovenie § 295 CSP. Jeho cieľom je umožniť súdu posúdiť nekalú povahu ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, a to aj bez návrhu spotrebiteľa. Vykonávanie dôkazov aj bez návrhu by malo smerovať nielen k posúdeniu neprijateľnosti tých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy alebo iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, na ktorých je založený nárok tvrdený v žalobe, ale malo by smerovať k posúdeniu všetkých okolností súvisiacich s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej spotrebiteľská zmluva závisí (Števček, M, Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1029-1030 s.).

24. Odvolací súd sa prikláňa k názoru, že posudzovanie aktívnej vecnej legitímácie v spotrebiteľskom spore vyžaduje, aby posudzujúci súd aj ex offio vyžadoval od strany sporu (dodávateľa) tvrdenia a dôkazy, ktoré k preukázaniu existencie aktívnej vecnej legitímácie náležia. Ak také dôkazy strana - dodávateľ nepreukáže, potom nemôže byť úspešná. V tomto prípade teda prvoinštančný súd správne postupoval, keď smeroval ex offio dokazovanie k existencii doručenia výzvy banky (právneho predchodcu žalobcu) a správne zamietol žalobu pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcom.

25. Vzhľadom na hore uvedené právne závery odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

26.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

26.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. V odvolacom konaní mal žalovaný plný úspech, a preto mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP). Odvolací súd však žalovanému nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

28. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).